

Izhaja vsakičetek
ob 8. uri popoldne.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pismi se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krome,
za pol leta 2 krome.
Za manj premožne
za celo leto 3 krome,
za pol leta 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 krom.

Rokopise sprejema
"Narodna Tiskarna"
v Gorici, ulica Veter-
turin Št. 9.

Naročnino in na-
znanila s prejema
upravnosti, Gorica
Semeniška ulica Št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdijevem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenški ulici in na
Korenškem bregu
(Riva Corno) Št. 14
po 8 vin.

Oglasni in poslanice
se računajo po petit
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

XVIII. letnik.

V Gorici, 12. maja 1910.

19. številka.

Goriškim Slovencem!

Skoraj že pol stoletja se bije z vsemi ustavno dovoljenimi sredstvi boj za slov. srednje šole v Gorici, toda goriška dežela še vedno nima srednje šole, na kateri bi se poučevalo v jeziku ogromne večine njenega prebivalstva, še vedno nima na državnih sred. šolah v Gorici slov. parallel. Otroci slov. starišev, ki hrepene po višji izobrazbi, se še vedno bore z vsemi ovirami in težkočami, ki jih provzroča tuji učni jezik, včasih jih z naporom premagajo, a le premnogokrat jim podležejo, ne da bi prišli do stavljenega si cilja. Zastonj se je otrok mučil, zastonj so žrtvovali zanj stariši težko prislužene kraje.

Bili so časi, ko so naši laški sodeželani, katerim se v tem pogledu enako godi kakor nam, skupno z nami zahtevali, da se napravijo na goriških sred. šolah slovenske, oziroma italijanske parallelke, v novejši dobi so pa postali drugačnega mnenja in nočejo nič več slišati o kakem slov. učilišču v Gorici. Ker pa vedo, da proti volji velike večine prebivalstva v naši deželi tudi oni ne morejo dobiti samoitalijanskih državnih srednjih šol, so nastopili drugo pot in skušajo po ovinkih priti do svojega cilja. Zato otvorijo s prihodnjim šolskim letom s pomočjo furlanskih občin in goriškega mesta svojo zasebno gimnazijo v Gorici. Upajo pa, da bo tekem nekaj let podržavljena. Tako bi prišli oni do svoje srednje šole, Slovenci bi pa morali obiskovati državno nemško gimnazijo. Njih račun bi ne bil slab, če bi Slovenci držali križem roke. Toda kar si upajo naši sodeželani, to si upamo tudi mi, njih požrtvovalnost ne sme biti večja kakor naša. V to svrhu se je osnoval v Gorici kuratorij, ki si je stavil nalog, odpreti s prihodnjim šolskim letom prvi razred Slovenske zasebne nižje gimnazije v Gorici. Danes stopa kuratorij pred goriške Slovence s prošnjo, da bi mu s svojo rodoljubno požrtvovalnostjo omogočili njegov biag namen. Uverjen je, da najde njegov poziv vsestranski odmev, kajti to je izključeno, da bi zavedne slovenske občine pokazale manj razumevanja za tako važno stvar, kakor furlanske. Uverjen je tudi, da ga bodo pri delu za boljšo bodočnost slovenske mladine podpirala društva in posamezniki, denarni zavodi in tudi izven goriški činitelji. Kuratoriju

bo stal ob strani širši odbor, v katerem bodo zastopniki slovenskih trgov in večjih občin, duhovniki in učitelji in sploh priatelji šolstva z dežele in iz mesta. Kuratorij je že storil vse korake, ki so potrebni za otvoritev zasebne gimnazije, priskrbel si je prostore, zagotovil si je odlične učne moči in je imenoval že ravnatelja v osebi c. kr. profesorja v pokoju šolskega svetnika Antona Šantel, ki jamči že s svojim imenom, da bo zavod v dobrih rokah. Sploh hoče kuratorij ustaviti v vsakem oziru vzoren zavod, na katerem se bo vzugajala mladina po vseh načelih moderne pedagogike. V to pomozi Bog in požrtvovalnost slovenskega ljudstva!

Kuratorij slovenske zasebne gimnazije v Gorici.

Kvišku Slovenci!

V pozdrav "Slovenski Straži".

Naši narodni voditelji: Dr. Šusteršič, dr. Gregorčič, dr. Brejc in dr. Korošec so sklicali za 11. t. m. v Ljubljano prevažen ustanovni zbor društva Slovenska straža. Bil je res skrajni čas, da preidemo k resnim dejanjem za obrambo obmejnih Slovencev. Gine nam najlepša zemlja na Koroškem, Štajerskem, Primorskem in drugod, kjer nas Nemci, Italijani in Ogrvedno bolj potiskajo nazaj. Tu je treba odločnega in velikega odpora z združenimi močmi. Proti Slovencem so se Nemci organizirali v družtvih "Südmark" in "Schulverein", ki se vzajemno podpirati. "Südmark" deluje na gospodarskem in obrtnem polju; "Schulverein" pa na šolskem.

Ali je mogoče, da zmagamo proti tako veliki vojski naših nasprotnikov? Mogoče, mogoče! Mi zmagamo, ako le hočemo! Ako gremo z združenimi močmi na delo na šolskem, gospodarskem in izobraževalnem polju, oklepajoč se vedno krščanskih načel, nas nobena sila ne bo upognila. Prepričani smo, da ima naš narod toliko sile v sebi, da je nepremagljiv, ako le sam hoče. O tem nam priča tudi sovražnik sam, ki vali na nas radi tega tako velikansko vojsko, ker ve, da je naše ljudstvo vrlo in hrabro. Le organizirati je moramo in pripraviti na odpor. In ta namen ima "Slovenska straža", ki se je včeraj v Ljubljani ustanovila. To je velika misel in veliko slovensko podjetje, ki je pozdravljamo iz srca goriški obmejni Slovenci.

"Slovenska straža", ki je ustanovljena za vse avstrijske pokrajine naj bi pred vsem skrbela za slovensko šolsko ob naših mejah, kakor beremo v njej pravilih: "Ustanavlja ali podpira šole in šolska društva". Za vugled naj postavimo "Slovenski straži" naš "Šolski Dom", iz katerega se je konečno razvilo vse našno življenje goriških Slovencev. Tu je

zibelka za slovenski naraščaj. Brez tega zmrjejo polagoma vsa naša društva, vsi naši drugi zavodi in ustanove. Ne da se popisati, koliko dobrega imamo od "Šolskega Doma". Z zlatimi črkami bodo zapisana imena tistih naših mož, ki so ga ustanovili. Pozni rodovi se ga bodo veselili. Brez njega bi drugi naši zavodi na pr. "Sirotišče" itd. ne imeli niti podlage, niti pomena.

"Slovenska straža" bo dalje podpirala, kakor beremo v pravilih, našo gospodarsko in izobraževalno organizacijo. Tega potrebuje naš kmet in delavec ob mejah ko vsakdanjega kruha. Kjer je ljudstvo organizirano potom gospodarskih in izobraževalnih društev, tam je delovanje nasprotnikov nemogoče. Organizacija daje našim ljudem, zlasti naši mladini, veselje, pogum in navdušenost. V ta namen bo "Slovenska straža" prijevala po celi Sloveniji shode, sodelovala pri že obstoječih izobraževalnih in gospodarskih organizacijah, ustanavljala knjižnice, prijevala tečaje, razširjala in razpošljala katoliško narodno časopisje.

"Slovenska straža" bo čuvala slovensko zemljo. V ta namen bo kupovala zemljiška posestva, ki bodo na prodaj ter jih dajala potem Slovencem v zakup brez lastnega dobička.

To so glavne točke programa "Slovenske straže". Društveno vodstvo bo v Ljubljani. V posameznih krajih in mestih bodo podružnici s svojim odborom in občnim zborom. Člani so lahko moški, ženske in pravne osebe. Podružnica se ustanovi, kjer pristopi društvu najmanj 20 članov. Poleg občnih zborov posameznih podružnic imeli bomo za vse društvo tudi velike skupščine.

K ustanovnemu zborovanju "Slovenske straže" postale so včeraj tudi razne goriške organizacije svoje zastopnike ali, če tega ne, vsaj svoje pozdrave. Naj bi nebo blagoslovilo delovanje "Slovenske straže"! Naj bi njeni zastava ne prišla nikdar liberalcem v roke! Liberalizem je izdajstvo, kakor priča dovolj glasilo goriških liberalcev "Soča", ki se ne prestano zaganja proti temu, kar je nam goriškim Slovencem najdražje, nameč proti "Šolskemu Domu" in sedaj celo proti slovenski gimnaziji! Delovanje "Slovenske straže" naj bo vsikdar le katoliško-narodno! Izključeno naj bo za vselej vsako strankarstvo katerekoli struje!

Dvignimo se vsi na obrambo slovenske domovine, zlasti naše lepe koroške, štajerske in primorske dežele!

Politični pregled.

Državni zbor.

Na dnevnem redu v petkovi seje poslanske zbornice je bilo prvo čitanje zakonske predloge tičoče se reforme zborničnega poslovnika. Posl. Choc je stavil predlog, naj se omenjena predloga stavi iz dnevnega reda. Ta predlog je bil odklonjen. Nato je govoril ministrski predsednik baron Bienerth ter je zagovarjal potrebo reforme poslov-

nika. Posl. Seitz se je kot soc. dem. zavzel za pametno reformo poslovnika, a je ugovarjal proti vsakemu nasilstvu napram kaki stranki ali narodnosti. Posl. Weidenhofer se je izrekel za stalno reformo poslovnika, ki določa nemški poslovni jezih.

Nato je začela zbornica razpravljati o nujnih predlogih, ki zadevajo razna vsečiliščna vprašanja.

V torek je poslanska zbornica nadaljevala prvo čitanje vladne predloge, tičoče se sprememb zborničnega poslovnika. Krščanski socialec Gessmann se je izrekel za spremembo. Treba je skrbeti za to, da se ne ruši majoritetno načelo. Ko je povedal, da se bodo krščanski socialisti vedno držali nemške vzajemnosti, je apeliral na "Slovensko Enoto", naj se odpove neizpolnjivim zahtevam in naj opusti politiko černnosti.

Posl. Evgen Lewicki se je v imenu Malorusov izjavil proti poslovнемu redu.

Posl. Glabinski je v imenu Poljakov toplo priporočal premembo poslovnega reda.

Posl. dr. Kramař je sicer za spremembo poslovnega reda, a meni, da vladna predloga ne tvori pripravne podlage za to. Nasproti posl. Gessmanu je govornik naglašal: Slovani niso nikdar izkorisčali države, država pa izkorisča narode države Nemcem v prilog.

Posl. dr. Rybař je izjavil, da je označeno stališče njegove stranke že z držanjem napram predlogu Krek-Kramař. Nemški poslovni jezik pa bi Slovani moral smatrati kot casus belli. Slovani bodo prostovoljno govorili tudi v bočno nemški, ne bodo se pa nikdar uklonili nasilstvu. Po mnenju govornika ne zadošča prememba sistema, ampak treba, da pride do revizije ustave na federalistični podlagi, potem pride tudi brez ojstrega poslovnika do sporazuma v parlamentu.

Govornik je na to razpravljal o šolskih razmerah na jugu. Slovenci so Čehi v njihovih stremljenjih za uresničenje njihovih državno-pravnih idej podpirali nesebično in bodo to storili tudi v bodoči.

Zato smejo pa tudi zahtevati, da jih Čehi podpirajo v njihovih stremljenjih in jih ne izročijo narodnim nasprotnikom. Tako so češki radikalci, ki je bila pred letom dni sprožena misel o trijalizmu, povdrali, da bi bilo v slučaju skrajno oslabljeno stališče Čehov v Cislajtaniji, ker bi se potem Jugoslovani izločili iz centralnega parlamenta. Neprijeten utis na Jugoslovane je napravil tudi prizor, s katerim je bila uvedena ta debata, ko so češki radikalci rabili žaljive izraze. Slovenska stvar more le pridobiti, aki bodo Slovani edini, kakor so edini Nemci.

Nadaljevala se je razprava o nujnih predlogih glede visokih šol, v katero je posegel naučni minister grof Stürgkh,

ki je pojasnil naredbe, ki jih misli ukreniti.

Domobrski minister Georgi je odgovoril na nekatere interpelacije.

Prihodnja seja jutri ob 10. uri predpoludne.

Cesar obišče Bosno in Hercegovino.

Cesar se je odločil, da prvkrat obišče Bosno in Hercegovino. Potovanje se bo pričelo dne 29. maja po cesarjem v bivanju v Budimpešti. Cesar bo ostal v Sarajevu tri dni in nekoliko v Mostaru. Cesarska bodo spremljevali skupni ministri in oba ministerska predsednika. Iz Bosne se cesar odpelje naravnost na Dunaj.

Ogrska.

Državnozborske volitve na Ogrskem se bodo vršile med 1. in 10. junijem.

Ogrski državni zbor je sklican za 21. junija t. l.

† Kralj Edvard umrl.

Angleški kralj Edvard je v soboto po noči ob 12. uri 26 minut umrl. Smrt kralja Edwarda je prišla nenadoma, kajti čeravno se je kraljevo zdravstveno stanje zadnje dni shujšalo ni zadnje dni nič ležal, marveč je vsprejemal v avdijencah in reševal vladne posle. Tudi v četrtek še ni bil v postelji. Včeraj ob 11. uri predpoludne je bil izdan sledenči butletin: Kralj je prebil noč razmerno dobro. Pojave se niso zboljšale in stanje kraljevo vzbuja resno božzen. Še-le ob 10. uri zvečer so zdravni prišli do prepričanja, da je kraljevo stanje brezupno in imeli so prav, kajti, kakor zgoraj povedano, je kralj ob 12. uri 26 minut izdahnil svojo dušo.

Kralj Edvard, najstarejši sin pok. kraljice Viktorije in njenega soproga princa Alberta, se je rodil dne 9. nov. 1841. Dne 10. marca 1863 se je poročil z Aleksandro, hčerjo pok. danskega kralja Kristijana.

Iz tega zakona sta se rodila dva sina: Albert Viktor (roj. 8. jan. 1864, ki je že umrl) in sedanji prestolonaslednik Jurij, princ Valeški (roj. 3. junija 1865) in tri hčere: Luiza, Viktorija in Maud. Kralj Edvard je zasedel angleški prestol po smrti svoje matere Viktorije dne 21. januvarja 1901 kakor Edvard VII.

Proglasitev prestolonaslednika vladarem Angležev se je vršila ob veliki slavnosti v pondeljek. Omembna vredna je razlika med kraljem Edwardom in sedanjim Jurijem V. Med tem ko je kralj Edvard bil prijatelj javnega nastopa, ne ljubi Jurij V. zunanjosti in se ogiba reprezentacijskih dolžnosti. Kralj Jurij V. je kot mornariški častnik prepotoval skoro celo zemljo in so mu dobro znane vse angleške kolonije.

Nadvojvoda Franc Ferdinand se poda v London.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se poda v London, da zastopa pri pogrebu angleškega kralja cesarjevo rodbino.

Proračunski odsek.

Pri razpravljanju o proračunu domobranskega ministerstva v torek sta se zavzela posl. Kotlar in Silinger za to, da se dovoli orožništvo poleg nemškega jezika tudi raba deželnih jezikov pri poročilih na oblastnije.

Poslanec Ploj se je pritoževal, da se Hrvate zapostavlja napram Ogrom pri naboru za mornarico.

Minister Georgi je izrazil nado, da bo vojni zakon z dveletno službo odpravil marsikak nedostatek sedanjega vojnega zakona.

Govoril je potem o raznih vprašanjih, ki se tičejo orožništva in vojnega pravosodstva, glede omejitve dvojev, dajal je neka pojasnila glede orožnih vaj in olajšave za časa žetev ter je zaključil z zagotovilom, da so pri reševanju agend domobranskega

ministerstva merodajni vedno le stvari razlogi in nikdar taki politiške narave.

Krečanska narodna skupščina otvorjena v imenu grškega kralja.

Predsednik provizorične vlade je v torek otvoril nar. skupščino v imenu grškega kralja. Ko je predsednik imenoval grškega kralja, so krečanski člani zbornice in gledalci to izjavo vsprejeli z viharnim odobravanjem ter vsklikali na združitev Krete z Grško, dočim so mohamedanski poslanci učnili pismem protest. Potem ko je predsednik pozval narodno skupščino, naj s prisego grškemu kralju vnovič potrdi svoj prejšnji sklep o utelesenju Krete, so poslanci prisegli ob novih viharnih manifestacijah.

Darovi.

Jubilejni darovi za "Slovensko sirotišče".

P. n. gg. Mali Urh 20 v, Peter Leban 20 v, Edvard Štrekelj, vikar 10 K, Drašček Miha, Jevšek 1 K, Kancler Terzija, vdova 1 K, Anton Radikon, Pod-sabotin 1 K, Katarina Cej v Gorici 50 v, nekdo v Gorici 60 v, mesto vstopnine k binkoštni veselici visokor. Andrej baron Winkler 10 K, Marija Gregorič v Gorici 50 v, nabiralniku v gostilni Ivana Gleščič, 1 K 50 v.

Bog poplačaj stoterol Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za "Alojzijevišče" je daroval preč. g. Karol Čigon, vikar 26 K (za april).

Bog povrni stotero!

Domače in razne vesti.

Somišljenci, agitujte za "Primorski List", ki izhaja že 18. leto in ki zagovarja nevstrashno krščanska načela. Podpirajte nas, ker še se hočemo v bodoče vojskovati. Cena listu je od zdaj do novega leta za premožne 2 K 26 v, za manj premožne 2 kroni.

Prvi dar slovenski zasebni gimnaziji v Gorici. — "Centralna posojilnica" v Gorici je darovala "Kuratoriju slov. zasebne gimnazije v Gorici" 1.000 kron za l. 1910. Živeli posnemovalci! Kdo bo prvi?

m. Sv. birmo bo delil letos naš prevzeti knezo - nadškof v tem - le vsporedu:

Binkoštno nedeljo: dopoldne v stolnici po slovesnem pontifikalu, ki se prične ob 10. uri, popoldne pa ob 5. uri v cerkvi sv. Ignacija.

Binkoštni ponedeljek: dopoldne po sv. maši (ob 10. uri) zopet v stolnici, popoldne ob 5. uri v nadškofijski kapelici.

V binkoštni osmini vsak dan (vstevši še soboto) v nadškofijski kapelici po tihi sv. maši, ki se prične ob 7. uri zj. Nedeljo, dne 22. maja, pa ne bo sv. bime v Gorici, ker gre knežo-nadškof birmovat v Trstu (v cerkvi sv. Justa).

Tudi naslednjo nedeljo, dne 29. maja, bo nadškof birmoval v Trstu.

Binkoštna veselica, ki se bo vršila na binkoštni pondeljek ob 4 $\frac{1}{2}$ pop v dvorani "Central", bo prav zanimiva. Spored veselice je ta-le: 1. Binkošti. Deklamacija ... 2. "Kdor k vojakom hoče iti". Prizor s petjem. Uglasbil I. Mercina. 3. "Vedeževalka". Šaloigra v enem dejanju ... 4. "Solnce čez hribe gre". Po narodni Fr. Ferjančič. Čveteroglasen mešan zbor. 5. "Lahko noč". Čveteroglasen ženski zbor. F. Ferjančič. 6. "Kam in kje?" Prizor s petjem. Uglasbil I. Kokošar. 7. "Pomladni Šopek". Iz na-

rodnih pesni za peteroglasen mešan zbor harmoniziral Iv. Kokošar. — Vstopnina se sedežem v prvih treh vrstah 2 K, v ostalih 1 K, stošča 60 vin. — Ves čisti dobiček je namenjen "Slovenskemu sirotišču".

Starši, botri in botre v mestu in okolici, pripeljite birmance in birmanke na binkoštni pondeljek k veselici! Veselica je bila namenjena tudi za binkoštno nedeljo, a se ta dan radi različnih zaprek ne more vršiti. Vršila se bo le drugi praznik. Pričakujemo za trdno, da ne boste svoje dece vozili po krčmah in drugih krajih, ampak da jih pripeljete k veselici. To jim obljudite! Vabimo vse, otroke in odrasle, k nedolžni zabavi!

Shod slovenskih kolonov bo dne 22. t. m. ob 3. pop. v Vipolžah v gostilni dedičev Mih. Školarisa št. 51. Poročala bosta delegata o uspehih konferenc, ki so se vršile pri deželnem odboru v Gorici za rešitev kolonskega vprašanja. Na tem shodu bo govor o dobrotah pa tudi o nedostatkih, ki jih ima vladni načrt.

Povišana kongrua. Kakor čujemo, je vlad povišala kongruo za Kr. 200 čč. gg. vikarjem v Pliskovici in Velikem dolu, ker sta dokazala, da nista duhovniji 15 kilometrov od Trsta oddaljeni. (Glej schema I. dotičnega zakona: odd. IV.)

Dohovnjam z več nego 3000 duš se tudi poviša kongrua na K 1400. To velja za one duhovnije, v kajih je v zadnjih letih naraslo število duš čez 3000. Lahko, da so dotični duhovniki (župniki) imeli dosedaj K 1200. A ko je št. duš prekoračilo 3000, se lahko oglašajo. Vsaj zakon tako govorji. Potem takem bi taki gg. župniki imeli K 1400 in gg. kaplani pa K 700. (Schema I. odd. IV. Prim. Dr. Fritsch — Dotation der kath. Seelsorge-Geistlichkeit pag. 100.) Nato si dovoljujemo dotične gg. opozoriti (n. pr. Ločnik, Tolmin itd.).

Ustanovni shod "Slovenske straže", ki se je vršil včeraj v Ljubljani je bil jako mnogoštevilno obiskovan. Udeležili so se ga zastopniki vseh slovenskih pokrajin. Po slovenski šv. maši, ki je bila v frančiškanski cerkvi in katere se je udeležilo vse polno občinstvo, zbrali so se zgore omenjeni v veliki dvorani hotela "Union". Zborovalce je pozdravil v kratkih, a jedrnatih besedah drž. posl. dr. Ivan Šusteršič. Za predsednika shoda je bil izvoljen koroški drž. posl. Grafenauer, ki je, nastopivši svoje predstojniško mesto, v lepem govoru orisal pomen "Slovenske Straže" za vse Slovence.

V odboru so bili izvoljeni: iz Kranjske: Profesor Evgen Jarc, deželnji odbornik; Luka Smolnikar, stolni vikar; dr. V. Pegan, dež. odbornik; dr. Ivan Svetina, kanonik; Anton Volta, blagajnik "Gospodarske zvezze": Alojzij Čatar, delavec tobačne tovarne; Fran Terseglav, urednik; Ivan Štefe, urednik. Iz Štajerske: Dr. Hohnjec, Pušenjak prof. Vrstošek, Gomilšak, dr. Benkovič, župan Thaler. Iz Goriške: Janez Kokošar, župnik v Gorici; dr. Breclj. Iz Koroške: Urednik Smodej; dr. Ehrlich; Anton Gril, posestnikov sin v Vovrah. Iz Trsta: Kapelan Čok, Nadzorništvo: Andrej Kalan, prelat v Ljubljani; Josip Lončarič, velepodjetnik; Ivan Kregar, predsednik trgovske in obrtne zbornice; Anton Koblar, dekan.

Vprašanje lastniku "Soče". — Prejeli smo in priobčujemo: V glavni listu "Soče" stoji z mastnimi črkami tiskano, da ima "Soča" izredno prilogo vsako leto "Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem", ki se priloži "Soči" ob novem letu. Letos pa smo uže v maju, "Kažipot" pa le ni še. Kot stalni čitalce "Soče", katero tudi plačujem, smem vprašati, kaj je z objavljenim "Kažipotom"? Mari se uže v glavni "Soče" farba plačuje naročnike?

Zveza liberalnih društev v Gorici toži v "Soči", da liberalna društva nečijo poslati izkazov o delovanju istih. Verujemo! Kaj pa hočejo poročati? Da prirejajo suhe veselice z glavno točko:

javni ples ali pa celo samo ples! O izobrazbi ne duha ne sluha! Poročala bi lahko o surovosti njenih članov o nedostojnosti, ne otiki! To bi bilo lepo poročilo! Resnična slika liberalnih društev!

Vreme. Včeraj je na lokovških hribih padal sneg. V Tolminu je včeraj padala precej gosta toča. V naši okolici je bil dež dva dni in dve noči neprestano. Danes imamo pa krasen dan.

Cerkveni rop. — V Vili Vicentini so neznani lopovi udri v ondotno cerkev ter jo oropali. Odnesli so zlatenine za 4000 K vrednosti.

Par noči pred tem so najbrže isti lopovi odnesli nekemu trgovcu s kolesi v Fiumičelu dve kolesi v vrednosti 500 kron.

Odda se v najem restavracija na jeseniškem kolodvoru. Ponudbe naj se vpošljejo do 26. t. m. c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Trstu.

Natančnejša pojasnila daje II. oddelek c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Trstu ter železniški urad kolodvora na Jesenicah.

Tečaj za zeleno cepljenje ameriških trt v Tržiču. — V državnih trtnih nasadih v Tržiču se bo vršil 14. t. m. tečaj za zeleno cepljenje ameriških trt. Vinogradniki oziroma njih sinovi, kateri se hočejo vdeležiti tega tečaja, naj se zglase dne 14. t. m. ob 9. uri predpoladan pri omenjenem nasadu v Tržiču.

Mestne novice.

Sklep šolskega leta obrtno-nadzorniške Šole v "Šolskem Domu" bodo na binkoštni pondeljek dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne. Zatem se odpre razstava učenških izdelkov, ki bodo razstavljeni v šolskih dvoranah v l. nadstropju in bodo odprtia p. n. občinstvu ta dan do poludne, popoludne pa od 3. do 6. ure.

Na to razstavo opozarjamemo naše mojstre in stariše obrtnih učencev, da si ogledajo izdelke svojih učencev in sinov. Dandanes je za obrtnega učenca velike važnosti obrtna šola. Obrtniki drugih narodnosti korakajo hitrimi koraki naprej, zato ne smemo zaostati za njimi, če si hočemo zboljšati svoje blagostanje. Obrtna šola je prekoristna naprava za bodoče obrtnike. V nji se učijo učenci vsega potrebnega, kar mora znati izvežban obrtnik.

Starišem in mojstrom priporočamo, naj pridejo pogledat, kako so njihovi učenci in sinovi napredovali.

Konsorcij goriških pekov naznanja, da od 15. maja do 15. septembra bodo pekarje ob nedeljah zaprte od 2. ure popoldne do 7. ure zvečer.

Izgubila je neka gospodična, uradnica, v nedeljo dne 8. t. m. v svojem uradu na glavni pošti v Gorici zlato verižico z medaljonom v vrednosti 140 kron. Vstnega najditelja se prosi, naj prinese k naši upravi, kjer bo primerno nagrada.

Odlikovanja. C. kr. namestnik za Primorsko princ Hohenlohe je podelil za štiridesetletno zvesto službovanje častno kolajno g. Antonu Jacobi, ljudskemu učitelju v pokolu, in Andreju Klavčiču, služabniku pri veleposestniku Sigismundu grofu Attems v Podgori.

Dopolnilna državnozborska volitev v Gorici. — Ker je državni poslanec za mesto Gorico dr. Fran Marani odložil mandat, je razpisana nadomestna volitev na 26. junija 1910, morebitna ožja volitev pa na 3. julija 1910.

Iz goriške okolice.

g. Z dežele 9/5 1910. Slučajno sem dobil v roke list "Il Popolo," od dne 9/5; ko pregledujem list po predelih, dobim "Fra Toni e Jacun", furlanski dogovor.

Kako se tukaj zgraža nad ubogim „Travnikom“. Žveplje in pepel kliče nad Cristofolettijskim, ker pravi mož da je njegova lekarna „na Travniku“. Privandrovci ne vedo, da so goriški Lahi še le pred kakimi 30 leti napravili iz Piazza Travnik-Piazza grande. Zapomnijo naj si ti buteljni, da „Travnik“ bo še vedno „Travnik“, ko ne bo od njih glasu več. Ali je v katoliškem programu, da smešijo kakor in kjer morejo v svojih trobilih slovenski jezik? Slovenski volivci v Brdih, zapomnite si to! — Iskal sem pa dalje po listu, ali bo omenil kaj o avstrijskem domoljubju tržaških Italijanov povodom sprejema Padovančanov dne 5. maja; kako so fedelissimi neodrešenci peli himno Garibaldijevu in Oberdankovo in kako je morala policija razpršiti oziroma aretirati nekaj sodrge in prepovedati slavnostno predstavo v Politeama Rosetti — radi ireditističnih demonstracij... Pa o tem molči „Il Popolo“ z vso gorečo požrtvovalnostjo laškega rođljubja. Tudi o sodnijski obravnavi vohuna italijanskega Andreini-ja ne ve ničesar sporočiti dobrim Furlanom. Zakaj tako molči? Gre se tukaj za italijansko vseučelišče v Trstu. Taki pojavi avstrijskega patriotizma v Trstu ne priporočajo, da se tam ugnjezdi ireditovska zalega, še večja kakor je sedaj. Odločilni faktorji naj odprejo oči!

g Iz goriške okolice. — Pravi raj je sedaj na deželi. Vse zeleno, vse cvete, slavki žvergole, na polju pa je vse živo. Lepa je narava! Krasni maj je razgrnil svojo bujno krasoto čez polje in gozde. Kdo bi se ne veselil tega! Meščani pride na deželo v prostih urah, da se navžijete prijetne pomladanske sape.

Kmetje v okolini pridno režejo špargle. Sicer letos jih ni mnogo; manj kakor druga leta. Grah tudi uže trgajo. Zelenjadi, salate, rediča, špinace je mnogo. Krompirja je mnogo sejanega. Na goriškem izvoznem trgu je vsaki dan jako živahno. Okoličani dobe lepe denarce za zelenjavno. Posebno letos, ko je spomlad se precej deževna, je izredno mnogo zelenjave.

Z Vipavskega. (Kobilice na Vipavskem) — Že lansko leto sem v tem časopisu opozoril na to, da kraške kobilice silijo v Vipavsko dolino, doleno in gorenjo. Ugajajo jim posebno bregovi, manj pa močvirnate ravnine. Pretečena zima, dasi mokra, jih ni vzela, letos so se zopet pojavile. Posebno jim gre v slast mlada trta, pa tudi hrastovo listje obirajo prav pridno. Po travnikih jih zdaj še ni opaziti, lani na jesen pa jih je bilo opazovati že do državne ceste in tudi že v pobočju Čavna.

Sempasci so zgodaj spomladi po svojih vinogradih proti Vogrskem nešteto množino požrešne golazni pokončali, ampak posamezniki opravijo le malo. Treba, da se zatiranje kobilic organizira, ako se hočemo obvarovati neprcenjene škode. In ne smemo čakati, da se kobilica razmnoži in razširi, kakor na Krasu. Nujna potreba je, da se zatiranje nemudoma organizira. Zdaj je mogoče z manjšim trudem in stroškom ustaviti naval požrešne živali, nego potem, ko je bo po vseh kotih polno.

Starešinstvo v Šempasu se je v svoji zadnji seji dne 1. maja razgovarjalo v preteči nevarnosti, ter je tudi deželnih odborov v Gorici naprosilo za pomoč. Naprosil se je, da po osobju kmetijskega urada da pregledati po kobilicah napadene vinograde in kraje, da organizira pokončevanje kobilic po načinu kakor na Krasu in da c. kr. vlado naprosi za izdatno gmotno pomoč.

Ker so se kobilice kolikor toliko pojavile po vseh občinah dolenne in gorenje vipavske doline, pozivljamo starešinstva, da se resno poprimejo zatiranja kobilic. Vsaj pa naj vsaka občina se oglaši pri deželnem odboru in mu naznani legi, kjer se letos pase požrešna golazen, da bo dež. odboru mogoče po-

končevanje organizirati in od c. kr. vlade zahtevati potrebno pomoč.

g Vabilo na redni občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Š. Petru pri Gorici, registrvana zadruga z nenoomejeno zavezo“, ki se bo vršil dne 5. junija t. l. po blagoslovu v prostorih „Kmetijskega društva“ s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1909. 3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 4. Slučajnosti.

Op. Zjutraj istega dne po drugi sv. maši se vrši blagoslovljenje novega „Zadružnega Doma“.

Nov poštni urad. — Dne 16. t. m. se otvoril v Volčjedragi nov poštni urad. Imenovani poštni urad bo odpovedal in prejemal vse poštne pošiljalte ter bo v njem tudi nabiralnica poštne hranilne blagajne. Zveže se ta urad z dvakratno selsko hojo na dan na postajo Volčjadraga. Od dneva ustanovitve naprej izostane poštni sel v Š. Peter pri Gorici.

Iz ajdovskega okraja.

Vabilo k veselju, katero priredi kat. slov. izobraževalno društvo v Šmarjah se sodelovanjem pevskega zborna „Kat. slov. izobraževalnega društva“ v Rihembergu in tamburaškega pevskega društva „Trst“ dne 16. maja na binkoštni pondeljek ob 4. uri popoldne s petjem, igro „Pravica se je izkazala“ in „Čašica kave“ ter udarjanjem na tamburice. — Vstopnina: Prvi sedeži po 60 v., drugi 50 in stojišča po 40 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

a Vipavsko. — Vinska trta je lepo pognała prvo perje. Lesovje je lepo. Bojimo se le, da bi preveliko sedanje deževje ne škodovalo. Sedaj se pridno okopava okoli trt. Tudi sadno drevje kaže lepe poganjke. Kmet in vinogradnik upata boljše letine kot lani, dasi se danes ne more z gotovostjo nič reči. Vina pa je po vipavskih kleteh še mnogo. Mogoče da ga sicer vrča polete vendarle spravimo v denar. Letošnjo zimo smo slabo prebili, skoro bi rekli v pomankanju. Denarja od nikoder. Kmalu pride čas, ko bodo morali odštevati lepe denarce za modro galico. Kje vzeti? — Letos naj bodo vipavski vinogradniki bolj previdni kot lansko leto pri trganju. Slabo grozdje na eno, dobro na drugo stran. Skušnja uči! Nikoli naj se več tako ne zgodi kot lansko leto! To velja splošno za celo Vipavsko dolino.

Iz kanalskega okraja.

kl Iz Avč. Podpisani odbor „Katol. slov. izobr. društva“ v Avčah se iskreno zahvaljuje vsem, ki so posetili tukaj prijeno veselico, 1. maja. Posebno izreka najtoplješo zahvalo pevskima zboroma iz Deskel in iz Podmelca, nadalje g. Francu Kovačič in Tomažu Seljak. Odbor.

Iz folminskega okraja.

t Pri Sv. Luciji je sklenila svoje življenje 6. t. m. Marija Pregelj, sestrična gosp. prof. Valentina Pregelj, v 80tem letu svoje starosti, torej najstarejša punca v fari. Bila je mirnega in blagega značaja. Gotovo ni v vsem svojem življenju nikogar žalila in nikomur niti vode skalila. Živila je na svetu, kakor bi je ne bilo na svetu: nikomur na poti in nikomur v spodliko.

Napravila je v doljih letih mnogo drobnega dela pri cerkvi v čast božjo. Praktična cvetličarka in kitičarka je za vsako nedeljo in praznik zbiralna in pripravljala cvetice za okrašenje oltarjev. Zato je bila res vredna lepega in cetočega venca, ki so ji ga spletle in po-

klonile tukajšnje mladenke. Vkljub slabemu vremenu skazali so ji zadnjo čast mladeniči in mladenke v velikem številu.

Naj ji sveto rajske cvetice in sveti večna luč!

t Od Sv. Lucije. — Naše bogoljubne in blage mladenke, bivajoče v Gorici v raznih službah, spomnile so se domače cerkve ter mi poslale šest prekrasnih sveč za naš Šmarščni oltar. Svečam pa je bilo priloženo pismo brez podpisa, v katerem se lepo spomnijo časov, ko smo še tu skupaj v Šolo hodili. Blagovam, mladenke, ki ste že davno menjale v Šolo hoditi! — jaz pa hodim Še, v ravno tisto Šolo in se učim z drugimi, ki so za vami prišle, ravno tistih reči, kakor nekdaj z vami, in se res že bojim, da se nikdar zadosti izustil in naučil ne bom. Ker ne vem, kateri bi zahvalo pisal, sprejmite vse tem potom mojo najlepšo zahvalo za prelepe sveče, moj pozdrav za vaš pozdrav in moje spoštovanje za vaše spoštovanje!

Župnik Jož. Fabijan.

t Na Idriji pri Bači je bil pretečeni petek tak pogreb, kakoršega dozdaj Idrija še ni videla. Izročili smo materi zemlji telo g. Fr. Kovačiča p. d. Sabadina, posestnika, krčmarja, trgovca, 20-letnega podžupana in starešina, člana in podpornika izobr. društva, da bo počivalo in čakalo na glas angelja, kateri je bo zopet vzbudil k večnemu življenju. Pred hišo in na pokopališču mu je zapel moški zbor svetolucijskega izobr. društva dve žlostinki. Sprevoda je vodil domači župnik v družbi treh sosednih duhovnikov. Sprevoda se je udeležilo starešinstvo in veliko prijateljev in znancev od daleč in iz bližine. Videlo se je, kako spoštovan je bil ranjki g. France.

t Tolmin. — Dne 9. t. m. je zapatil po večletnem službovanju c. kr. davkar g. F. Uković Tolmin ter se preselil na svoje novo mesto v Koper. Žnjim zgubi Tolmin dobrega uradnika, ki je vestno izpolnoval svoje uradniške posle. V politiko se kot tretno misleč uradnik ni vmešaval, pač pa je kazal vedno in povsod da je zmernega konzervativnega mišljenja (pristaš S. L. S.). Kot tak je užival spoštovanje pri svojih kolegih kakor tudi pri ljudstvu. Njegova zmožnost in vestnost je bila dobro znana tudi predstojnikom njegovim in baš to je vzrok, da so mu poverili važno težko nalogo urediti razmere pri koperski davkariji, kjer so vladale do sedaj, kakor se govori, čudne razmere. — V novi službi želimo g. davkarju mnogo vespeha!

t Volarje pri Tolminu. — Letos je volarski občinski predstojnik skrbel za to, da se zgradi lepa in primerna pot iz Volarje v Krn, ki bude v korist občini in vsem, ki posetijo visoki Krn. Tudi občinarji iz Krna so mu zato hvaljeni, ker se iz Volarje laglje pride v Krn kakor iz Selišč. Toda samo krčmarju iz Selišč ni prav po godu ta pot. Kaj čemo, ne smemo se ozirati na posameznike, ampak glavna stvar je, da je večini ljudstva ustreženo. Saj imamo v Krnu tudi toliko jedi in pijače, da nikdo ne odide ne žejem ne lačen od nas, ako nas obišče.

Ta pot bo tudi mnogo koristila vojakom, ki prihajajo k nam na strelne vaje. —

Obračamo se še do g. predstojnika, da dā izvršiti še ono, kar še ni dokončano. Če se pa kdo protivi taki občekoristni napravi, pokaže s tem, da nima zmisla za javno korist.

t Hudajužna. — Redni občni zbor km. hranil. in posojilnice v Hudajužni, reg. zadr. z neom. zavezo, bo 22. maja pop. ob 3½ v uradni sobi. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva; 2. Potrjenje rač. sklepa za l. 1909; 3. Volitev načelstva in nadzorstva; 4. Slučajnosti. H obč. zboru se vabijo vsi člani. Po obč. zboru bo shod z važnim predava-

njem o kmečkih zadevah, h kateremu naj pridejo tudi ne-člani v obilnem številu.

Odbor.

Iz kobariškega okraja.

kd Izpod Krna. — Na dan 1. majnika smo pričeli s Šmarnicami. To je pri nas lepa stara navada. Udeležba pri teh cerkvenih obredih je velika. — Slaba nam prede sedaj glede živine. Sena ni nič več, trave pa še le malo. Živina se bode morala postiti. V prejšnjih časih so imeli nekateri pri nas po tri mlečne krave. Letos imajo samo po eno. Če pojde to tako naprej, ne bode preostajalo drugega, nego zapreti hišo in si v tujini iskat kruh.

Vrh Krna je še vedno mnogo snega. Letošnjo zimo je sneg podrl več senikov in planinskih koč.

Po poštne pošiljalte moramo hoditi še vedno sami v Kobariš. Malo skrbijo za nas, od celega sveta zapuščene. Pač pa se nas spomnijo, kadar imamo kaj plačati.

Tudi za našo cesto se ne zanimajo dosti. Tako dolgo menda ni nikjer trajala zgradba kake ceste.

Imeti bi morali že občinske volitve. Tozadne ukrepi pa nam še niso znani.

Stroj policijske ure pri nas je prav čudna stvar, kajti do belega jutra lahko teče planine sin.

Iz cerkljanskega okraja.

c Novaki. — Veselica, ki jo je priredilo naše „izobr. društvo“, se je v presečenju vseh prav dobro obnesla. Petje in igra je obiskovalce popolno zadovoljila. Nekateri igralci so jo kar mojstrsko izpeljali. Lepa zahvala vsem, ki so se za to pošteno prireditev trudili, fantom pa čast! Naj vstreljajo na tej poti izobrazbe in poštenega veselja!

Ko bode 31. maja cerkveni shod v Davči (sv. maše bodo ob 7. in 10.) ponovno bode društvo zopet to igro v Davči popoldne. Zato vabimo vse prijatelje lepih Davč, ki se čutijo kaj za turiste, gor, da bodo lahko imeli lep in vesel sklep krasnega maja.

Iz bovškega okraja.

b Bovec. — „Delavsko izobr. društvo“ bode imelo binkoštni pondeljek sklopitično predavanje o Francozih v prostorih pri „Ekselnu“ zvečer ob 8. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mislili smo, da je po dolgem času tudi pri nas vzela zima slovo, ko je začelo vse tako krasno cesti. Toda kako razočaranje naenkrat. Vreme je postalno popolnoma jesensko. Sneg je pobelil vse gore zelo nizko, tako da se vidi drevje krasno zelenje ječati pod njim. Tako je šel spet up po dobrem sadnem letu. Sedaj imajo tukaj topnici vaje. Topi grme, sivih oblakov pa le ne morejo prepoditi.

Dal Bog nam kmalu kaj boljšega učakati.

b V srpeniškem Logu je prošli teden umrl Anton Berginc, oče čezsoškega g. župana. Bil je to mož, o katerem lahko trdimo, da ga je vsakdo spoštival in visoko cenil, ki je imel priliko priti z njim v dotiko. Kljub svoji lepi starosti (88 let) se ni strasil dolge poti v cerkev — niti na volišče! Naj mu sveti večna luč. Gospodu županu in vsej spoštovani rodbini naše sožalje.

b Podjetja. Nov duh podjetnosti je zavel po bovški dolini. V večja podjetja so se spustile kar tri občine zapored: Češ-Soca, Žaga in Srpenica. Gre se pa za iskorisčanje doslej skoro nedostopnih gozdov. Največje podjetje je ono na Žagi. Za okroglo 60 tisoč „polnih metrov“ (Festmeter) bukovega lesa dela Žagarjem neka italijanska tvrdka cesta

v gozd Drnolj. Dosedaj so morali drva plaziti po Učiji seno pa na hrbitu domov znositi. Cesta bo baje že tekom enega meseca dodelana.

Delo na Srpenici pa ima doslej neki Korošec v rokah. Vendar se je zadnjih dni začelo nekaj ustavljalati. Po pogodbi bi moral napraviti podjetnik nekako žično železnico celo na planino Boščo; spodaj pa se je zavezal napraviti žago v hudourniku Sušcu. Kako se bo stvar izpeljala in če se sploh, bomo v kratkem videli.

b **Vodovod.** Že gotovo dvajset let se občina Srpenica pripravlja za zgradbo vodovoda. Sedaj je menda stvar tako daleč, da bo mogoče v jeseni pričeti z delom. Čudno pa se je zdelo vsem občanom, ko smo zvedeli, da je slavni dež. zbor dovolil komaj 700 K podpore. Stroškovnik dosega namreč sveto 30 tisoč kron! Za trdno upamo, da bomo od sl. dež. zbara dobili drugo leto izdatnejšo podporo.

Iz komenskega okraja.

km **Gor. Branica.** — Lepo je bilo lepo! Tako se je pogovarjala obila množica, ki je bila prihitela na shod v Branico.

Na „križni četrtek“ popoldan ob 3. uri vršil se je namreč slovesen sprejem 22 mladenk iz Branice v Marijino družbo. Že pred 2. uro naznanjalo je pokanje topičev in vbrano pritrkovanje prihod sosednih Marijinih družb.

Točno ob 3. uri začne se pomikati sprevod iz župnišča v cerkev. Naprej šla je Marijina družba iz Vipave z zastavo, za njo Marijine hčere iz Goč, za njimi deklice iz Branice, zadnja pa Marijina družba iz Štanjela zopet s zastavo. —

Vseh skupaj bilo je čez 150 Marijinih hčerk. Sprejel je braniške dekleta v Marijino družbo domači kurat ob azistenci še štirih drugih duhovnikov, sosedov.

Po dokončanem sv. opravilu podate so se vse skupaj zopet v istem redu v župnišče. Sreča se je brala novosprejetim z obraza, vsi navzoči bili so tudi globoko ginjeni o pogledu na vrste nedolžnih mladenk, koje se ne bojijo očitno spoznati Marije za mater in ji slediti v lepem, neomadeževanem življenju.

Altročché plesna veselica pri Rokcu!!

Ti pa, o kraljica majniška, sprejmi v svoj venec najnovejšo cvetko, našo Marijino družbo! Ti jo goji, Ti jo varuj pred strupeno braniško roso, enkrat pa jo presadi v svoj nebeški vrstec!

Marijinim družbam iz Vipave, Goč in iz Štanjela prisrčna zahvala za udeležbo:

Za Mar. družbo
Braninski kurat
Šmid.

km **Nekaj s spodnjega Krasa.** — Kaj takega nisem še videl? V nedeljo po kosilu sem šel v Temnico. Ko prikorakam počasi do Kostanjevice, vidim pod vasjo tolpo otrok, fantov in mladih mož s cesarsko zastavo. Koj mi pride na um, da čakajo najbrže godce. Nisem se motil! Kmalu za meno so se pripeljali godci-vojaki, iz Gorice. Ustavil sem se, kajti tudi jaz rad slišim vojaško godbo. Počasi grem do bližnje gostilne. Nasproti „primaršira“ par „dopraben“ nališpanih deklet s šopki cvetlic v rokah. Kaj pa je to? sem povprašal priletatega moža. „Ja“, pravi, „te so dekleta od društva, in gredo proti gudcem da jih sprejmejo in pozdravejo, kakor jih je naučil učitelj“. Žal mi je bilo, da se nisem ustavil, kako znajo kostanjska dekleta po „novem sistemu“ godce pozdravljati in sprejemati. Godba zaigra veselo koracnicu in „kompanija“ „miš-maš“ maršira naprej. Prve so ponosno korakale device s šopki v rokah; maršrale so prav po vojaško. Lep prizor je bil. Škoda,

da ni bilo fotografa. Kaj takega se ne vidi v vsakem kraju. Radoveden sem bil, da bi še malo bolj spoznal te vrle „napredne“ hčere. Ker pa je zvonilo ravno h večernici in ker cenim več šmarnice kot kostanjska dekleta, sem jo krenil v cerkev. Kar sem videl v Kostanjevici, mi ne pojde hitro iz spomina. Srečni stariši, ki imajo tako „izobrazene“ hčere; magari če so pri „fajtah“.

Popotnik.

Iz sežanskega okraja.a

Križanemu.

Spomin na sv. misijon v Štjaku.

V bričnosti gledam rane Tvoje, spomin na nje teži srce, so vsekale jih krvide moje, življenja blodnje pregrenke.

Pa up iz ran obenem sije; saj záme vrel je vir krvi, tolažba v njih mi sladka klije: Za mé zveličar zadosti!

„Spomni se me“, skesan prosim z razbojnikom iz duše dna, s solzami tla pod Táboj rósim: Oj vsmili se me, grešnika!

„Za Té sem sklenil zdaj živeti, nikdar Te, Jezus, ne pustim, sladnostim sveta čem odmreti, da tam s Teboj se veselim!“

„Podpiraj me v teh sklepih svetih, nezmožnost svojo saj spoznam, iz prs ljubezni kličem vnetih: Srečo to vbogo dam Ti, dam!“

Književnost.

Birmancem v spomin. Ravnokar je izšel nov molitvenik: „Pridi Sv. Duh“ jako primerno darilo birmancem. V njem najdejo tudi odrasli podučljivo navodilo k češčenju Sv. Duha, o katerem se je dosedaj malo pisalo v slovenskem jeziku. A je vendar prekoristno, da se natančneje seznamimo tudi s tretjo božjo osebo ter se tudi k njej zatekamo v različnih potrebah krščanskega življenja. Imenovana knjižica ima v prvem delu nauk o Sv. Duhu vsploh, v drugem pa navadne molitve, pobožnosti v čast Sv. Duhu, obred sv. barme, devetdnevico za birmance in nekatere znane pesmi. Pregledana je bila knjižica od preč. g. dr. Fr. Žigona, profesorja bogoslovja in odobrena od preč. knezonadšk. ordinarijata v Gorici, sestavljena po različnih virih od duhovnika kapucinskega reda. Knjigotržci si jo lahko nabavijo za razpečanje pri za-

ložniku: I. Steinbrenner-ju, dvorni tiskar v Winterberg-u (Böhmerwald). Cena jako primerna.

Stev. 1153

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil I. četrtneta, t. j. mesecu januarja, februarja in marca 1909 začne v

ponedeljek, 6. junija 1910, ter se bo nadaljevala naslednje delavnike in sicer četrtnke in pondeljke, od 9. ure zjutraj do 1. poludne.

Dne 8., 11., 15., 18. in 22. junija bodo v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi, od 10. do 12. predpoludne in od 3. do 5. pop.

V Gorici, 22. aprila 1910.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštele hiš. štv. 7.

Trgovina na drobnih tkanin, prete.

Najceneje kupovališče niznega drobnega blaga ter tkanin, prete.

Potrebščine

za pisarne, kadilice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

odlikovana mizarska delavnica s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva

iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd.

Vsakovrstna dela za stavbe.

ANA LIKAR

v GORICI

Semeniška ulica št. 10.

Velika zaloga

pisarniških in šolskih potrebščin.

V trgovini se dobri papir in papirnatni izdelki, pergamentni papir za zavijanje masla, svilen papir in peresa za umetne cvetlice, šolske, molitvene in vpisovalne knjige, svete podobe, tiskovine za duhovnike in župnije. Sprejema tudi tisk zasebnih tiskovin, računov, posetnic, napisov itd. itd.

Dobra postrežba, najnižje cene!

ROJAKI POZOR!

Vedno in vedno se je povpraševalo in govorilo, zakaj da ni v Gorici nobene domače manufakturne

In modne trgovine — a komaj se je ta dobra misel izprožila, se je tudi ustanovila domača obrt z manufakturnim in modnim blagom rojakov

Ivančič & Kurinčič, Gosposka ulica št. II.

Kdor si hoče nabaviti dobro in trajno pomladansko in poletno blago, naj ne zamudi si ogledati domačo slovensko manufaktурно in modno trgovino.

V zalogi je velikanska izbera možkega in ženskega blaga za obleke, raznovrstno perilo, gradl za postelje, žima, volna, perje, odeje, koci, izgotovljene stramace (žimnice) in tudi vse potrebščine za krojače in šivilje.

Nikdo naj ne zamudi prilike si ogledati domačo trgovino, v kateri se zagotavlja dobro pošteno in domačo postrežbo.

||||| PREPRIČAJTE SE SAMI! |||||

Vzorci se na željo pošiljajo vsakemu poštnine prostemu na dom.

IZKAZ

podpor, ki jih je dovolil deželni zbor v zasedanju od 27. decembra 1909 do 17. februarja 1910, urejenih po poglavjih in naslovih, kakor se nahajajo v deželnem proračunu.

I. Obnovljeni krediti

ali podpore, ki so bile dovoljene že v prejšnjem zasedanju deželnega zbora, ki so pa med tem zapadle in so bile zato spet dovoljene ali obnovljene.

1. Za Italijansko stran:

	Kron
Sadjarski zadrugi v Ajelu podpora	200
Županstvu v Koprivnem (Capriva) za dva vodnjaka	500
Županstvu v Zagruju za vodnjak v Sv. Martinu na Krasu	1.500
(ter nova podpora 1000 K)	
Prispevki za zgradbo pelagrozarija v Gradišči (in glavni zalog za uboge 20.000 K)	20.000
Županstvu v Ločniku za občekoristna dela	1.200
Županstvu v Marjanu za obnovitev ceste Via Pietro in Raul	400
Cestnemu odboru v Tržiču za obnovitev ceste Grillo-Morarat	800
Cestnemu odboru v Tržiču za popravljenje ceste Beljan-S. Zanut	1.000
Županstvu v Perteolah za cesto Mortesins-Capodisopra	400
Županstvu v Zagruju za cesto S. Martin-Zdravščina	300
(ter nova podpora 1.250 K)	
Za cesto pod gričem sv. Jurija v Bračanu	5.000
(ter nova podpora 5.000 K)	
Za most čez Sočo med Gradiščem in Zdravščino	25.000
Za odvajanje Mondine v Izoncat	900
(ter nova podpora 18.750 K)	
Za uravnavo Idrije pri Versi in za zgradbo novega mostu	7.600
Zadrugi "Circondara-Manolet" v Tercu v osuševalne svrhe	3.000
Skupaj	67.800

2. Za slovenško stran:

Županstvu v Ajbi za vodovod v Ajbi	3.500
Za vodovod v Plužnjah	1.000
Županstvu v Kožbani za vodovod	2.800
Županstvu v Št. Ferjanu za vodnjak pri Klanjsčikih	1.000
(ter nova podpora 700 K)	
Županstvu v Gabrovici za dva vodnjaka	2.500
Županstvu v Idrskem za napajališče na planinah na Matajurju	250
Županstvu v Komnu za obnovitev občinskega vodnjaka (Preserje)	200
Županstvu v Gorjanskem za napajališče	1.000
Županstvu v Naklem za vodovod v Danah	900
Županstvu v Opatjemselu za vodnjak	2.000
Županstvu v Ročinju za obnovitev občinskega vodovoda	300
Županstvu v Sežani za vodovod	10.000
Županstvu v Škrbini za dva vodnjaka	2.000
Za vodnjak pri Lisjakih	2.000
Za vodnjak v Smarjah	1.300
Županstvu v Biljani za cesto Biljana-Križ	1.000
Županstvu v Biljani za cesto v Slovencu pri Neblem	1.500
(ter nova podpora 500 K)	
Županstvu v Kožbani za cesto Hlevnik-Peterne (ter nova podpora 4.500 K)	500
Županstvu v Komnu za cesto Komen-Preserje-Ivanigrad	200
(ter nova podpora 100 K)	
Davčni občini v Ležečah za cesto Ležeče-Brežec	600
Županstvu na Libušnjem za cesto Vrsno-Krn	500
Županstvu v Mavhinjah za popravljanje ceste Mavhinje-Sesljan	400
Gospodarskemu svetu v Podgradu (Divaca) za cesto vodečo od potoka v Lokah do Podgrada	1.000
Županstvu na Ponikvah za cesto Ponikve-Trušno-Bača in to v prvi vrsti za nakup potrebnih zemljišč	1.000
Županstvu na Ponikvah za cesto Logaršče do Ponikev	500
Županstvu v Ročinju za cesto vodečo od državne ceste k mostu čez Sočo poleg postaje v Avčah	1.000
(ter nova podpora 925 K)	
Cestnemu odboru v Sežani za cesto v Dutovljah	1.500
Za most čez Sočo pri Kamnem in za popravljanje ceste Kamno-Mrzli potok pri Selščih v petih letnih obrokih po 10.000 K	50.000
Županstvu v Gabrijah za most čez Veliki potok	1.000
Županstvu v Renčah za zgradbo mosta pri Oševljku in pri Višičih	1.100
Županstvu v Volčah za most čez Ušnik pri Pircu (ter nova podpora 200 K)	500

	Kron
Županstvu v Štanjelu za obrambena dela na Branici pri Lisjakih	2.000
Za obrambena dela ob Soči pri Podgori	4.000
Za uravnavo hudournika Šijak pri Kobaridu	8.000
Za ureditev hudournikov Kopica in Lipnik v Bavšici pri Bovcu	1.000
Skupaj	108.050

II. Novi krediti.

1. Skupni:

Poglavlje IV. Za poljedelstvo.

f) Zadruge kmetijske potrebštine:

Kupički zbornici v Gorici za razstavo sadja in za zaboje	800
--	-----

13. Za ustanovitev kmečkih posojilnic:

Kredit za prispevke k troškom za ustanavljanje kmečkih posojilnic (Raiffeisen)	2.000
--	-------

15. Darila za poljedelce:

Stalni letni kredit za darila poljedelcem	1.000
---	-------

Poglavlje VI. Zdravstvo.

Naslov 1. Cepljenje kôz:

Prispevki za cepljenje kôz, povišanje kredita za leto 1910	2.000
--	-------

Nasl. 3. Poduk o babištvu:

Zvikišanje štipendijev učenkam (3 Italijanke, 4 Slovenke)	2.152
---	-------

Poglavlje VII. Dobrodelni zavodi.

b) Podpora morskemu kopališču v Gradišču:

Pomnožitev postelj v morskem kopališču v Gradežu (stalna letna podpora)	800
---	-----

Poglavlje VIII. Za uk in izobrazbo.

1. Za višje šole :

Zvišanje štirih štipendijev od 400 na 600 kron za celo dobo študij	800
--	-----

2. Za srednje šole :

Kron Povišek prispevka goriškemu municipiju za realko od letnih 1000 kron na 3000 kron	2.000
--	-------

4. Za obrtno izobrazbo :

a) Kredit v pospeševanje tujškega prometa	500
---	-----

b) Zavodu za pospeševanje obrti:

Zavodu za pospeševanje obrti v zvikišanje stalnega letnega prispevka od 8000 na 9000 kron	1.000
---	-------

Istemu za obrtne in trgovske svrhe	3.000
--	-------

Istemu za ključavnicaško šolo in za strojnoško osebje	2.000
---	-------

Istemu v podpiranje rokodelcev, ki obiščejo tehnično razstavo na Dunaju	500
---	-----

Istemu v podpiranje razstav izdelkov vajenčev, ki se priredi v Gorici, Nabrežini, Červinjanu in Tržiču	500
--	-----

Poglavlje IX. Prispevki za javna dela.

1. Ceste :

Kredit, ki se ima razdeliti cestnim odborom	20.000
---	--------

3. Uravnava vodnih tokov :

Za uravnavo Verse v dveh letnih obrokih po 9000 kron	18.000
--	--------

	Kron		Kron		Kron
Strokovno-nadaljevalnim šolam v Ogleju, Čampolungu, Fari, Flumičelu, Gradežu, Moraru, Perteolah, Pierisu, Romansu, Ronkah, Rudi, Zagraju, Tapoljanu, Tercu, stalni letni prispevki	4.500	Josipini Bramo podpora	200	Za tri vodnjake v Fojani	800
in izredni prispevki	7.290	Županstvu v Červinjanu za zgradbo hiralnice	2.000	Županstvu v Brešovici za vodnjak	4.200
c) Podpora trgovski šoli v Gorici.		Gargiulo vd. Katarini podpora	50	Za vodnjak v gornji Brešovici	4.000
Kuratoriju trgovske šole v Gorici stalni letni prispevki 6.000 kron (vče prevdarjen)	6.000	Zavodu sv. Jožefa v Gorici podpora	600	Občanom v Morskem pri Kanalu za vodnjak	1.500
Poglavlje IX. Prispevki za javna dela.		Konsorciju za mala stanovanja v Gorici v pospeševanje zgradbe delavskih hiš	2.000	Županstvu v Černem za tri vče zgrajene vodnjake v Lazcu	180
1. Ceste :		Furlanskemu konviku v Gorici podpora za leto 1910	1.000	Za vodovod v Černem	10.000
Gospodarskemu svetu v Koroni za cesto Korona-Kormin	1.700	Italijanskemu Alojzevišču v Gorici podpora	600	Za vodnjak v Skrljevem in Skrljavcu, župnija Šmarje	3.250
Županstvu v Dolenjah za cesto spodnje Ložegornje Lože (25% prispevki k troškom) in za cesto Molinut-Neblo	2.600	Županstvu v Moši za skladisče na postajališču	4.000	Županstvu v Sv. Križu za vodovode v občinah Sv. Križ, Cesta, Štomaž, Plače in Male Žablje	20.000
Municipiju v Gorici za vzdrževanje cest z letnim prispevkom 7000 kron za dobo petih let	35.000	Županstvu v Ronkah za preosnovno hiralnice	2.000	Županstvu v Drežnici za potrebo napajališč na planini Svine	300
Cestnemu odboru v Gradišču za popravljenje ceste Zdravščina-Rubije v dveh obrokih t. j. leta 1910 in 1911	10.000	Društvo italijanskih učiteljev v Trstu za tisk. berila	1.000	Županstvu v Devinu za dva vodnjaka	5.900
Županstvu v Perteolah za pogruščevanje ceste Perteole-Mortesino-Capodisopra	2.000	Italijanskemu akademičnemu društvu na Dunaju za meno	400	Županstvu v Števerjanu za vodnjak pri Klanjskih 700 K (in obnovljen kredit 1000 K)	700
Županstvu v Perteolah za popravljanje ceste Sačlet-Ajel 30% prispevki k troškom do najvišjega zneska	5.000	Trem italijanskim docentom, ki obiščejo letni tečaj na vseučilišču v Florenci vsakemu po 200 krop	600	Županstvu v Grgarju za vodovod	10.500
Županstvu v Zagradu za cesto S. Martin-Zdravščina 1250 kron (in obn. kr. 300 K)	1.250	Prispevki za zgradbo pelagrozarija v Gradišču (razun teh obnovljeni kredit iz dež. zaloga 20.000 krop, kakor zgorej)	20.000	Društvo "Svoj dom" v Gorici za vodnjak	900
Županstvu v Zagradu za sistemiziranje cest in tržnih prostorov	1.000	Skupaj	765.212	Županstvu na Grahevenu za vodovod v Podbrdu	2.400
Municipiju v Trstu za cesto Trst-Tržič ob morju v osmih letnih obrokih po 10.000 krop	80.000	Županstvu v Nemški rut za napeljevanje vode v Nemški rut	300	Za napeljevanje vode v Kalu in Stržišču	400
Za cesto pod gricem sv. Jurija v Bračanu 5000 K (in obn. kred. 5000 krop)	5.000	Županstvu v vlovici za vodovod pred Šolskim poslopjem	170	Za vodovod in vodnjak pred Šolskim poslopjem v Lovici	1.700
Za cesto Zagaj-Doberdob v treh letnih obrokih po 5000 krop	15.000	Županstvu v Kalu za vodnjak	5.280	Županstvu v Kobjeglavi za dva vodnjaka	3.800
Za ceste Belveder-Gradež (ali za občekoristna dela) v treh letnih obrokih po 20.000 krop	60.000	Za napajališče v Malemdolu		Gospodarskemu svetu v Ležečah za vodnjak na Gradišču	350
2. Mostovi :		Županstvu na Libušnjem za preureditev vodovoda na Selcah		Županstvu na Selcah	400
Županstvu v Zagradu za podiranje hiš pri mostu	8.300	Za vodovod na Vrsnem		Za Štiri napajališča in za potrebne dohodne poti na planini Kuhinja	3.500
3. Uravnava vodnih tokov:		Za Štiri napajališča in za potrebne dohodne poti na planini Kuhinja		Vasi Jevšek (Livek) za vodovod	600
C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gradišču za obnovitev VI. skočnika v kanalu za namakanje tržiske ravni	15.000	Županstvu v Logu za vodovod v Strmcu		Županstvu v Logu za vodovod	1.500
Županstvu v Romansu za nasip v Arzillarsu	1.800	Županstvu v Lokvi za vodnjak		Županstvu v Lokvi za vodnjak	300
Županstvu v Rudi za nasip med Sočo in Terom	3.120	Županstvu pri Sv. Luciji za vodovod		Županstvu pri Sv. Luciji za vodnjak	4.300
Županstvu v Versi za nasip ob Judriji	2.500	Županstvu pri Sv. Luciji za vodnjak		Občini Medjavas za vodnjak	700
Za obnovitev nasipov čez Ter pri Tapoglianu	6.000	Županstvu v Mirnu za vodnjak v Rupi		Občini Medjavas za vodnjak	250
Za uravnavo struge v Škocijanu	1.600	Za vodovod na Barki		Županstvu v Mirnu za vodnjak v Rupi	3.000
Za obrambena dela ob Soči pri Kaseljanu	600	Zupanstvu v Bovcu za vodovod v Plužnjah		Zupanstvu v Bovcu za vodovod v Plužnjah	470
Za obrambena dela na levem bregu Idrije pri Ložah in Bernardisu (Dolenje)	12.510	Zupanstvu v Prvačini za dva vodnjaka		Zupanstvu v Prvačini za dva vodnjaka	1.450
Za ureditev Talija pri Červinjanu 20% kot prispevki t. j. 7666 krop in drugih 7666 krop kot predujem na račun občin in interesovanih činiteljev	7.666	Zupanstvu v Kojskem za vodnjake v Kojskem, Šmartnem, Vetrjanu in Vipolžah v dveh obrokih t. j. 1. 1910 in 1911		Zupanstvu v Kojskem za vodnjake v Kojskem, Šmartnem, Vetrjanu in Vipolžah v dveh obrokih t. j. 1. 1910 in 1911	12.000
Za izčišenje gornje Mondine	2.500	Za vodnjak v Gonjačah		Za vodnjak v Gonjačah	1.500
Za obrambena dela ob Sočinem bregu pri Foljanu	900	Zupanstvu v Šebreljah za tri vodnjake		Zupanstvu v Šebreljah za tri vodnjake	1.700
Za nasipanje Sočinega brega pri Zagradu	516	Občanom v Homcu (Sedlo) za vodovod		Občanom v Homcu (Sedlo) za vodovod	1.900
Za izvršitev nasipov ob Macorini v Škocijanskih občinah	4.500	Zupanstvu v Sedlu za vodovod v Podbeli		Zupanstvu v Sedlu za vodovod v Podbeli	3.750
Za ureditev Kornja pri Čopris-Viskonu 2750 krop in za most čez Koren 2000 krop	4.750	Zupanstvu v Selih za 1 vodnjak v Hudejlogu		Zupanstvu v Selih za 1 vodnjak v Hudejlogu	1.900
Za odvajanje Mondine v Izoncat 18.750 krop (in obn. kred. 900 krop)	18.750	Za vodnjak zupanstvu v Selih		Zupanstvu v Selih za vodnjak	3.500
Za zvišanje nasipov na desnem bregu Tera pri Paparjanu	2.750	Zupanstvu na Špenici za nov vodovod		Zupanstvu na Špenici za nov vodovod	700
4. Zdravstvene naprave:		Zupanstvu v Šmarjah za vodnjak "pri Koritu" in v "Vrtovcu"		Zupanstvu v Šmarjah za vodnjak "pri Koritu" in v "Vrtovcu"	550
Županstvu v Červinjanu za zdravstvene naprave	5.000	Zupanstvu v Slinjem za dva vodnjaka		Zupanstvu v Slinjem za dva vodnjaka	5.640
Županstvu v Farri za kanalizacijo	1.500	Za vodovod v spodnji Branici		Za vodovod v spodnji Branici	970
5. Železnice:		Zupanstvu v Štjaku za vodnjak v Dolenjah		Zupanstvu v Štjaku za vodnjak v Dolenjah	1.600
Za železniško progo Gorica-Červinjan 100.000 krop, od katerih je vče depozitirano 93.000 krop pri filialki banke Union		Za vodnjak pri Sv. Tomažu		Za vodnjak pri Sv. Tomažu	2.000
Poglavlje XI. Deželní dolg.		Planinskemu društvu v Sužidu za vodnjak na Matajurju		Planinskemu društvu v Sužidu za vodnjak na Matajurju	2.000
6. Nezaloženi dolg.		Zupanstvu Velikirepen za napajališče v Vogljah		Zupanstvu Velikirepen za napajališče v Vogljah	650
b) Obresti:		Odboru v Volčah za vodovod na Kozarskem		Odboru v Volčah za vodovod na Kozarskem	3.000
Zvikišanje potrebščine za obresti od prispevka za osuševanje oglejskega močvirja (1500 za 40 let)	60.000	Zupanstvu v Zgoniku za napajališče		Zupanstvu v Zgoniku za napajališče	3.350
Poglavlje XII. Razni troški.		Preskrbovanje vode za občine vipavske doline v 10 letnih obrokih po 10.000 krop		Preskrbovanje vode za občine vipavske doline v 10 letnih obrokih po 10.000 krop	100.000
3. Razne podpore :		Skupaj		Skupaj	262.130
Županstvu v Ogleju za zgradbo delavskih hiš Društva za ohranjanje oglejske bazilike prispevki	1.000	Poglavlje VIII. Za uk in izobrazbo.			
2.000		4. Za obrtno izobrazbo :			
Poglavlje XI. Deželní dolg.		a) Prispevki obrtnim in strokovnim šolam:			
6. Nezaloženi dolg.		Zupanstvu v Čepovanu za čipkarsko šolo		Zupanstvu v Čepovanu za čipkarsko šolo	200
b) Obresti:		Zupanstvu v Cerknem za čipkarsko šolo		Zupanstvu v Cerknem za čipkarsko šolo	200
Zvikišanje potrebščine za obresti od prispevka za osuševanje oglejskega močvirja (1500 za 40 let)	60.000	Kamnoseški šoli v Nabrežini stalni letni prispevki 1400 krop namesto 1000 krop		Kamnoseški šoli v Nabrežini stalni letni prispevki 1400 krop namesto 1000 krop	400
Poglavlje XII. Razni troški.		Zupanstvu v Sovodnjah za čipkarsko šolo		Zupanstvu v Sovodnjah za čipkarsko šolo	200
3. Razne podpore :		Elizabetišču v Tomaju prispevki 1500 krop, od teh 900 krop leta 1910 in 300 krop v letih 1911 in 1912		Elizabetišču v Tomaju prispevki 1500 krop, od teh 900 krop leta 1910 in 300 krop v letih 1911 in 1912	1.500
Županstvu v Ogleju za zgradbo delavskih hiš Društva za ohranjanje oglejske bazilike prispevki	1.000	Čipkarski šoli v Velikem dolu izredni prispevki Strokovno-nadaljevalnim šolam v Ajdovščini, Kanalu, Gabrovici, Sežani in v Tolminu stalni letni prispevki v skupnem znesku		Čipkarski šoli v Velikem dolu izredni prispevki Strokovno-nadaljevalnim šolam v Ajdovščini, Kanalu, Gabrovici, Sežani in v Tolminu stalni letni prispevki v skupnem znesku	600
2.000		f) Za domačo obrt v deželi:			
Poglavlje XI. Deželní dolg.		Kredit za pospeševanje domače obrti v goratih krajih deželi v letnem znesku		Kredit za pospeševanje domače obrti v goratih krajih deželi v letnem znesku	1.200
6. Nezaloženi dolg.		Skupaj		Skupaj	8.510
b) Obresti:					
Zvikišanje potrebščine za obresti od prispevka za osuševanje oglejskega močvirja (1500 za 40 let)	60.000				
Poglavlje XII. Razni troški.					
3. Razne podpore :					
Županstvu v Ogleju za zgradbo delavskih hiš Društva za ohranjanje oglejske bazilike prispevki	1.000				
2.000					
Poglavlje XI. Deželní dolg.					
6. Nezaloženi dolg.					
b) Obresti:					
Zvikišanje potrebščine za obresti od prispevka za osuševanje oglejskega močvirja (1500 za 40 let)	60.000				
Poglavlje XII. Razni troški.					
3. Razne podpore :				</td	

	Kron	Kron	Kron	
Županstvu v Biljani za cesto v Slovrencu pri Neblem 500 krov (ima dovoliti deželni odbor) (in obn. kredit 1500 K)	500	1.500	Za urejenje Sočnih bregov pri Volčah	10.500
Županstvu v Kobaridu za cesto proti Svinemu Kredit za cesto Navršje-Oblakov-vrh Hotenje v občini Šebrelje	400	6.700	4. Zdravstvene naprave:	
Županstvu v Cerknem za občinske ceste	2.500	40.000	Županstvu na Livku za kanalizacije	1.000
Županstvu v Kožbani za cesto Podbelo v Belo Občanom v Hlevniku (Kožbana) za cesto, vodečo iz Hlevnika na Krnice	5.000	400	5. Železnice:	
Županstvu v Kožbani za cesto Hlevnik-Peter nel 4500 K (in obnov. kred. 500 K)	2.500	2.000	Za železniške proge Sv. Lucija-Kobarid in Sv. Lucija do kranjske meje	100.000
Županstvu v Kožbani za cesto v Belem	500	500	Skupaj	454.225
Županstvu v Čezsoči za cesto Čezsoča-Slatnik	5.400	17.000		
Županstvu v Dol-Otlici za zgradbo ceste do kranjske meje	9.000	38.000		
Županstvu v Devinu za cesto Medjavas-Štivan C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gradišči za cesto v dolini Kožbanjščeka	500	76.000		
Županstvu v Kamnjah za cesto pod Čavnom Cestnemu odboru v Komnu za popravljanje ceste Štanjel-Ponikve	6.000			
Županstvu v Komnu za cesto Komen-Preserje Ivanograd 100 K (in obn. kredit 200 K)	800			
Vikarju v Logjeh Valentini Knavs v svrhu dovršitve ceste Logje Robedische 500 krov in za most čez Nadižo 1200 K	900			
Županstvu v Lokavcu za cesto Čohi-Gorenje	100			
Županstvu v Medani za cesto Medana-Prevale-Muša	1.700			
Župansvi v Opatjemselu za popravljanje ceste Lokvica-Mirenska cesta-Opatjeselo	2.700			
Županstvu na Ponikvah za cesto Ponikve-Klavže	1.500			
Županstvu v Kojskem za cesto Snežatno-Njivica	1.600			
Županstvu v Ročinju za cesto, vodečo od drž. ceste k mostu čez Sočo poleg postaje v Avčah 925 K (in obn. kredit 1000 K)	500			
Županstvu v Šempasu, Osek in Vitovljah za cesto vodeneči Trnovskega gozda na državno cesto v Vipavski dolini	1850			
Cestnemu odboru v Sežani za cesto Ponikve-Štanjel	925			
Županstvu v Slivnem za obnovitev ceste „na Cerovci“ iz Slivnega v Nabrežino	17.500			
	3.500			
	200			

Županstvu v Temnici za popravljanje ceste na meji med Renčami-Temnico in Zagrajcem	500	1.500	
Županstvu v Trenti za cesto Log do cerkve Sv. Marije	400	6.700	
Županstvu v gornji Tribuši za cesto Gornja Tribuša-Spodnja Tribuša-Čepovan	2.500	40.000	
Županstvu v Zgoniku za razširjenje ceste med Koludrovicem in Zgonikom	5.000	400	
Za cesto od Mesarjev do ceste, ki vodi iz Gabrij v Kodriče	2.500	2.000	
Za ceste Sveti-Preserje in Ivanograd-Zagrajec	5.400	500	
Za cesto, vodečo iz Prvačine na državno cesto pri Sv. Luciji (Osek)	9.000	17.000	
Za cesto Dobrova-Vipolže-Števerjan	500	38.000	
Za cesto Grgar-Bate-Banjšice-Kal-Avče v petih letnih obrokih po 15.200 krov	500	76.000	

2. Mostovi:

Cestnemu odboru v Kanalu za obnovitev mosta čez Sočo pri Plavah	6.000	2.000	
Županstvu v Črničah za most v Batujah	800	3.000	
Cestnemu odboru v Cerknem za nov most čez Cerknico v Cerknem	900	4.500	
Županstvu v Dornbergu za mostič čez Vipavo	100	1.300	
Ivanu Fonzari v Št. Mavru za most čez Sočo	1.700	5.000	
Županstvu v Solkanu za zgradbo mosta čez Globočnik	2.700	800	
Županstvu na Vogerskem za most na občinski cesti na Vogerskem	1.500	1.500	
Županstvu v Volčah za most čez Ušnik pri Pircu 200 K (in obn. kredit 500 K)	1.600	200	

3. Uravnava vodnih tokov.

C. kr. namestništvu v Trstu prispevki za obrambena dela ob Soči pri Ladrilih	1.850	1.000	
Za uravnavo hudournika Slatna	925	3.000	
Za uravnavo hudournika Raša	17.500	21.250	
Za uravnavo hudournika Malovaški potok v Bovcu	3.500	5.750	
Za zajezitev hudournika Draganjšček	200	9.000	
Za uravnavo h. journika Vrtojbica v 3letnih obrokih po 6.000 K		18.000	
Za izvrsitev obrambenih del ob Idriji pri Mirniku, 20 odstotni prispevki v najvišjem znesku		4.200	

Za urejenje Sočnih bregov pri Volčah	4. Zdravstvene naprave:	10.500
Županstvu na Livku za kanalizacije		1.000
	5. Železnice:	
Za železniške proge Sv. Lucija-Kobarid in Sv. Lucija do kranjske meje		100.000
Skupaj		454.225

Poglavlje XII. Razni troški.

3. Razne podpore.

C. kr. okrajnemu glavarstvu v Tolminu za odpravljanje snežnih plazov na cesti Kal-Soča-Trenta	800	
Hiralnici sv. Antona v Marofu na Kranjskem podpora	200	
Olepševalnemu društvu v Kobaridu podpora	300	
Kredit, ki se ima razdeliti najpotrebnješim devinskim ribičem kot podpora	400	
Slovenskemu Alojzeviču v Gorici podpora	600	
Slovenski dijaški kuhinji v Gorici	1.000	
Gradbenemu društvu „Svoj dom“ prispevki za nakup zemljišča	2.000	
Karol-u Mlekuž podpora v znesku 200 krov, ki jo ima dovoliti deželni odbor	200	
Cevljarski zadružni v Mirnu prispevki	1.000	
Odboru za pogorelce na Ponikvah v svrhu razdelitve	2.500	
Zavodu sv. Nikolaja v Trstu podpora	400	
Slovenskemu planinskemu društvu v Tolminu za zgradbo koče na Knu	500	
Vyzourek Ani podpora	300	
Skupaj	10.200	

Za slovensko stran K 776.415.

Pričajoči razkaz podpor, katere je dovolil deželni zbor v svojem zasedanju od 27. decembra 1909 do 17. februarja 1910, smo sestavili na podlagi **uradnih** podatkov deželnega odbora, ki so nam bili na razpolago.

Iz njih je razvidno, da deželni zbor je obnovil za **175.850** K podpor, ki so bile dovoljene v prejšnjem zasedanju, a so bile med tem zapadle, ker se niso uporabile v določeni namen. Od obnovljenih kreditov spada na italijansko stran **67.800** K, na slovensko stran pa **108.050** K.

Novih podpor je dovolil deželni zbor v zadnjem zasedanju **1,687.079** K. Od teh je skupnih, to je takih, ki pridejo eni ali drugi strani, oziroma vsi deželi, v korist, kakor potreba nanese, ali ki so že naprej določene v enakih delih za to in ono stran dežele, **145.452** K. Dalje pripada od novih podpor na italijansko stran **765.212** K, na slovensko stran pa **776.415** K.

Obnovljene in nove podpore znašajo skupaj **1,862.929** K. Od teh je skupnih kakor rečeno **145.452** K; na italijansko stran jih spada **833.012** K, na slovensko stran pa **884.465** K.

Deželna poslanca dr. Gustav **Gregorin**, odvetnik in lastnik „Edinosti“ v Trstu, ter Andrej **Gabršček**, trgovec in lastnik „Soče“ v Gorici, sta na svojih volivnih shodih in v svojih glasilih o tej stvari **krvivo** poročala, kakor da Italijanom bi bilo dovoljenih 300—400 tisoč krov več nego Slovencem.

Ker so **uradni** podatki deželnega odbora, katerih smo se mi poslužili, prav tako na razpolago gospodoma poslancema, kakor nam, **pozivamo**, da se o stvari na pristojnem mestu **Informirata** ter da **prekliceta** krivo mnenje o delovanju deželnega zobra, katero sta širila po deželi na shodih in v svojih glasilih. — Izgovor, da sta o resničnosti svojih trditev **prepričana**, ne velja, ker tu se jim kaže in ponuja **uradno** sredstvo, da se uverita, ali je bilo njuno **prepričanje** podprt, ali pa je slonelo — **na pesku**.

Le pogumno! Resnici pomagati do zmage, služi vsakemu v čast! Motiti se, je lahko. Ali v zmoti ostati, ko je ta dokazana, — ni dovoljeno. To se najmanj deželnima poslancema, katerih delovanje je podvrženo — **Javni sodbi. Zato le pogumno v deželní urad!**

Hiša je na prodaj,

v najlepšem kraju v Rožni dolini pri Bajti v Gorici. Hiša je nova in prosta davka. V pritličju in v prvem nadstropju ima po 4 prostore, dva na glavno cesto in dva na vrt. Na prodaj je tudi gozd in travnik blizu grofa Kristalnika.

Kje se dobro je?

Kamor snajo pravilno pripravljati izborne Pekatete. Receptno knjigo vsakomur sastonj pošilja Prva kranjska tovarna testenin v It. Bistrici.

Peter Cotič,
čevljarski mojster, Gorica.
Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razposiljajo. Cene zmerne.
Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznam, da sem prevzel od g. **Antona Obidiča** njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Sem

Priporočajte med seboj

trgovino

J. Medved

Gorica

CORSO Verdi 38.

Postrežba stroga
solidna.

Svoji k svojim! — Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdva:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26.

poštežo pošteno in točno s pristnimi belimi in
črni vini iz lastnih in drugih priznanih vi-
nogradov; potem s pyljenjskim pivom „PRAZDROJ“ in
slovene češke „Meščansko pivovarne“, in izbornim proti-
vinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Proti-
vinu na Češkem, in sicer v sodobnih in steklenicah; z do-
mačim pristnim tropinovcem I. vrste, lastnega pridelka v
steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpoložja po železnicu na
vele kraljevsko-oigrške države v sodih od 56 l naprej
franko goriška postaja. — CENE ZMERNE.

35.000 stiskalnic za grozdje, sadje, obrtne namene itd.

20.000 mastilnih mlinov za sadje in grozdje, veliko število hidra-
ličnih stiskalnic za obrt in poljedelstvo je izšlo Mayfarth-ovih tovaren.

Leta 1909 je bilo narejenih:

2500 stiskalnic in 1200 mastilnih mlinov.

Neovrgljiv dokaz za odločnost kakovosti istih proizvodov.

Kar brez skrbi se obrnite do

Ph. Mayfarth - a & Co

tovornice poljedel. strojev železnin in parnih samokovov.

Dunaj II. Taborstrasse 71.

Zahtevajte brezplačno dospoljitev ilustrovanih cenikov.

— Išče se dober zastopnik. —

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Pozor! Ena kruna nagrade!

Cene nizke, solidna postrežba!

Ena kruna nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove
ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 krun blaga.

Prosiva zahtevati listke!

kupite pri

Po znižanih cenah
Franc Ravnikar-ju v Gorici
RAŠTELJ št. 16

raznovrstne sezijske novosti kakor: Oxford, kambrik, cefir panama, pique, batist, raznovrstno volno, moški kamgarn, civilih za postelje,
prte, brisalke, srajce, odeje, različne rute za na glavo, cajg za moške, posteljne garniture, naramnice, nogavice itd. Za dobro in sveže blago se jamči!

Platno vseh vrst in žima za novince (novoporočence) vedno v veliki izberi!

Priporoča se najujudnejše

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Lekarna Cristofolietti v Gorici na Travniku.

Trskino (stokljivo jetno olje).
Posebno sredstvo proti prsnim bolezni.
Izvrna steklenica tega olja na
ravnomeno barve po K 140, bele
barve K 2.

Trskino železnojetno olje.
Raba tega olja je posebno pri-
poročljiva otrokom in dečkom,
ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetno olje se železni jodecem.
S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golke, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 kruna 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, prešče se vedno v mojem kem. laboratoriju
predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čl. odjemalcem glede čistote in stalne
sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoliettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši prispomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 kruna 60 vinarjev.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mi-
zarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbira raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal slik, stolov in vsega kar spada
h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz
lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla proda-
jalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na
vogalu v Rabatišče štev. 1 ter se priporoča
za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsako-
vrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Franc Ravnikar, Gorica

Raštelj 16 (v lastni hiši.)

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.